

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Kováčovej a členov senátu JUDr. Jozefa Milučkého a JUDr. Jany Henčekovej, PhD., v právnej veci žalobcu: **T. S. SR, a.s. zastúpený S. S., s.r.o.**, proti žalovanému: **Katastrálny úrad v Nitre**, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. Xo 20/2008-2/Zv zo dňa 19. septembra 2008, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 11 S 154/2008-85 zo dňa 2. júna 2009, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 11 S 154/2008-85 zo dňa 2. júna 2009 **m e n í** tak, že žalobu **z a m i e t a**.

Účastníkom náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Nitre zrušil rozhodnutie žalovaného ako i rozhodnutie Správy katastra v Nitre č. X 14/2008-18 zo dňa 10. júla 2008, ktorým správa katastra rozhodla, že nie je dôvod na postup podľa ustanovenia § 59 ods. 1 písm. a) katastrálneho zákona a rozhodnutím zo dňa 10. júla 2008 návrh navrhovateľa T. S. SR, a.s., zamietla. Katastrálny úrad v Nitre v odvolacom konaní dospel k záveru, že predmetné rozhodnutie správy katastra zo dňa 10. júla 2008 o zamietnutí návrhu na opravu chyby v operáte katastra, týkajúceho sa zápisu obmedzujúcej poznámky č. P1 131/2007 o predbežnom opatrení súdu – zákaze nakladať s nehnuteľnosťami zapísanými na LV č. X. kat. úz. N. v rozsahu podľa

geometrického plánu č. X. zo dňa 09.01.2003 pod č. zmeny 2824/2007 vychádza zo správne zisteného skutkového stavu veci a je vecne správne. Žalovaný správny orgán poukázal na to, že geometrický plán je technickým podkladom právnych úkonov, verejných listín, a v tomto prípade platného a vykonateľného uznesenia Krajského súdu v Nitre o zákaze nakladať s nehnuteľnosťami, ktorého je súčasťou, čo vyplýva priamo z výroku uznesenia Krajského súdu v Nitre č.k. 8 Co 8/2007-222 zo dňa 29.júna 2007 a geometrický plán slúži aj ako podklad na vklad a záznam práv k nehnuteľnostiam. Žalovaný mal za to, že v civilnom konaní vydané predbežné opatrenie sa týka len časti nehnuteľností zapísaných na LV č. X. v kat. úz. N., ktoré sú vymedzené geometrickým plánom č. X., ktorým je určený rozsah sporného vlastníctva, pričom v ostatnej časti vlastnícke práva vlastníka zapísaného na LV č. X. v kat. úz. N. nie sú dotknuté.

Krajský súd v Nitre v preskúmvacom konaní podľa piatej časti hlavy druhej O.s.p. mal za to, že žalovaný ako i Správa katastra v Nitre sa dôsledne neriadili ustanoveniami § 43 ods. 1, 2 a § 44 ods. 1, 2 vykonávacej vyhlášky č. 79/1996 Z.z. k zákonu o katastri nehnuteľností a preto vec nesprávne po právnej stránke posúdili. Poukázal na to, že treba prisvedčiť žalobcovi, že predbežné opatrenie vydané súdom v zmysle § 74 a nasl. O.s.p. nemá konštitutívne a ani deklaratórne účinky a nemôže byť podkladom na zmenu zápisu v katastri nehnuteľností na liste vlastníctva v časti „A“. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že vydanie predbežného opatrenia formou uznesenia nie je možné považovať za verejnú listinu ako podklad pre zmenu zápisu na LV do časti „A“, a to ani v súvislosti s postupom podľa § 38 a nasl. katastrálneho zákona. Predbežné opatrenie je procesným rozhodnutím a nie je možné zasahovať ním do vlastníckych práv žalobcu zapísaných do časti „A“ jeho listu vlastníctva. Poukázal na ustanovenie § 43 ods. 2 vykonávacej vyhlášky č. 79/1996 Z.z., z ktorého nesporne vyplýva, že poznámka sa zapíše do časti „B“ listu vlastníctva. Podľa názoru krajského súdu správne orgány si v rozpore so zákonom vysvetlili i odôvodnenie súdu v samotnom uznesení o vydaní predbežného opatrenia spočívajúceho v zákaze nakladať s časťami nehnuteľností zapísaných na LV č. X., avšak pod novými parcelnými číslami podľa geometrického plánu č. X., keď civilný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol podľa preskúmvajúceho súdu hypotetický záver, že bude vecou katastra premietnuť rozsah predbežného opatrenia do príslušných listín týkajúcich sa týchto parciel z dôvodu, že geometrickým plánom žalobca iba vymedzil predmet konania a osvedčil danosť svojho nároku pred súdom. Civilným súdom nebolo vydané konečné rozhodnutie vo veci samej v zmysle hmotnoprávných predpisov a v odôvodnení rozhodnutia poukázal krajský súd na to, že právnym prostriedkom k dosiahnutiu zmeny zápisu v katastri nehnuteľností je určovacia žaloba a nie uznesenie civilného súdu o vydaní

predbežného opatrenia o zákaze nakladať s časťami nehnuteľností podľa geometrického plánu.

Proti rozsudku krajského súdu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný správny orgán a žiadal, aby Najvyšší súd SR napadnutý rozsudok krajského súdu ako nezákonný zmenil, prípadne zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie. Žalovaný poukázal na to, že správa katastra je povinná na základe doručeného uznesenia súdu o predbežnom opatrení, ktorým bol uložený zákaz nakladať s nehnuteľnosťami, vyznačiť túto skutočnosť v zmysle výrokovej časti rozhodnutia v katastri nehnuteľností a informovať tak tretie osoby, že oprávnenie vlastníka nakladať s nehnuteľnosťami je obmedzené. Žalovaný poukázal na to, že je potrebné zdôrazniť, že zápisom geometrického plánu do časti „A“ – LV – majetková podstata nedošlo k vzniku, zmene ani zániku práv k nehnuteľnostiam, a týmto zápisom nebolo dotknuté vlastnícke právo v katastri nehnuteľností zapísaného vlastníka T. S. SR, a.s. Podľa žalovaného napadnutý rozsudok krajského súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a toto rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov a z odôvodnenia rozsudku nie je zrejmé, z akých zákonných ustanovení a právnych predpisov súd vychádzal. Nesprávne právne posúdenie spočíva podľa žalovaného najmä v právnom závere krajského súdu, že predmetné vykonateľné uznesenie Krajského súdu v Nitre č.k. 8 Co 8/2007-222 zo dňa 29. júna 2007 o zákaze nakladať s nehnuteľnosťami podľa geometrického plánu č. 51/2002 nebolo možné zapísať do katastra nehnuteľností z dôvodu, že sa jedná len o procesné rozhodnutie a nie konečné rozhodnutie vo veci samej. Krajský súd sa vo svojom rozsudku nevysporiadal so skutočnosťou, že správa katastra je zo zákona povinná procesným rozhodnutím súdu (vykonateľným uznesením súdu o vydaní predbežného opatrenia) uložené obmedzenie vlastníka nakladať s nehnuteľnosťou vyznačiť v operáte katastra nehnuteľností formou obmedzujúcej poznámky. Krajský súd opakovane v odôvodnení svojho napadnutého rozsudku na strane 5 druhý odsek nesprávne uvádza, že zápisom predbežného opatrenia došlo k vyznačeniu zmien vlastníckych vzťahov k zapísaným nehnuteľnostiam na konkrétnom liste vlastníctva v časti „A“ a že „nie je možné takýmto rozhodnutím súdu zasahovať do vlastníckych práv žalobcu zapísaných do časti A jeho listu vlastníctva“. Zápisom obmedzujúcej poznámky P1/2007 pod položkou výkazu zmien č. 2824/2007 do listu vlastníctva č. X. v kat. úz. N. nedošlo k zmene zápisu vlastníka (žalobcu). Podľa žalovaného sa prvostupňový súd nevysporiadal so skutočnosťou, či žiadosti žalobcu o opravu chýb v katastrálnom operáte, najmä výmazu geometrického plánu č. X. z časti „A“ – LV č. X. v kat. úz. N., bolo možné vyhovieť postupom podľa § 59 katastrálneho zákona, nakoľko údaje katastra nehnuteľností nie sú v rozpore s verejnou alebo inou listinou (a údaje

katastra neboli spôsobené ani chybami v písaní, počítaní a inými zrejmyými nesprávnosťami v písomnom vyhotovení verejnej listiny).

Žalobca sa k odvolaniu žalovaného písomne vyjadril, pričom právne závery žalovaného nepovažuje za správne a je toho názoru, že krajský súd správne vyhodnotil jednotlivé dôkazné prostriedky a vyvodil vo veci správne právne závery.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p.) preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu dôvodov odvolania podľa § 212 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. bez nariadenia pojednávania v zmysle § 250ja ods. 2 v spojení s § 214 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. s tým, že deň verejného vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 22. apríla 2010 (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.).

Podľa § 244 ods. 1 O.s.p. v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupu orgánov verejnej správy.

Najvyšší súd Slovenskej republiky s ohľadom na obsah podaného odvolania posudzoval v odvolacom konaní, či Správa katastra v Nitre ako i Katastrálny úrad v Nitre vychádzali pri rozhodovaní z dostatočne zisteného skutkového stavu veci a taktiež s ohľadom na právne závery krajského súdu zakotvené v dôvodoch napadnutého rozhodnutia, či postup správy katastra bol v súlade s ustanoveniami zákona č. 162/1995 Z.z. v platnom znení ako i vykonávacej vyhlášky č. 79/1996 Z.z. a či postupom správy katastra nebolo zasiahnuté do vlastníckeho práva žalobcu.

Z administratívneho spisu správneho orgánu vyplýva, že na Okresnom súde v Nitre bola podaná žaloba o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v kat. úz. Nitra I., tak ako boli vytvorené geometrickým plánom Ing. Š. K. č. X., overeného dňa 29.01.2003 pod č. X. Správou katastra Nitra. V predmetnom civilnom spore je žalobcom Š. S. a žalovaným T. S. SR, a.s. Počas predmetného občianskeho súdneho konania žalobca Š. S. podal návrh na vydanie príslušného predbežného opatrenia vo vzťahu k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. X., ktoré v zmysle príslušného LV č. X. patria do vlastníckeho práva subjektu T. S. SR, a.s. a návrhu na vydanie predbežného opatrenia Okresný súd v Nitre v konaní č.k. 14 C 61/2005-121 zo dňa 24.05.2006 v plnom rozsahu vyhovel. V odvolacom

civilnom konaní č.k. 8 Co 8/2007 dospel Krajský súd v Nitre k záveru, že rozsah predbežného opatrenia navrhovaný Š. S. (výmera 50 790m²) neprimerane zasahuje do vlastníctva T. S. SR, a.s., keď Š. S. žiadal určiť do svojho vlastníctva výmeru 7.376m². Z uvedených dôvodov Krajský súd v Nitre uznesením č.k. 8 Co 8/2007-222 zo dňa 29.06.2007 zmenil uznesenie Okresného súdu v Nitre a zakázal T. S. SR, a.s. nakladať s predmetnými nehnuteľnosťami, ktoré sú špecifikované vo výrokovvej časti jeho uznesenia, tieto scudziť, zaťažiť záložným právom, zriadiť na nich vecné bremená, vybudovať stavby a vykonať terénne úpravy, ktoré by mohli mať za následok zmenu druhu nehnuteľností – nachádzajúcich sa v kat. úz. N., ktoré sú zapísané v katastri nehnuteľností vedenom na Správe katastra v Nitre na LV č. X., a to v rozsahu častí parciel tak, ako sú vytvorené v geometrickom pláne Ing. Š. K. č. 51/2002, pričom tento geometrický plán tvorí neoddeliteľnú súčasť rozhodnutia Krajského súdu v Nitre č.k. 8 Co 8/2007-222 zo dňa 29.06.2007. Vo zvyšnej časti krajský súd uvedeným uznesením návrh Š. S. na vydanie predbežného opatrenia zamietol.

Krajský súd v Nitre v dôvodoch svojho napadnutého rozsudku poukázal na to, že z ustanovenia § 43 ods. 2 vyhl. č. 79/1996 Z.z. nesporne a jednoznačne vyplýva, že poznámka sa zapíše do časti „B“ listu vlastníctva a tiež, nakoľko predbežné opatrenie vydané súdom v civilnom konaní formou uznesenia je procesným rozhodnutím, nie je možné takýmto rozhodnutím súdu zasahovať do vlastníckych práv žalobcu zapísaných do časti „A“ jeho listu vlastníctva.

Podľa § 43 ods. 1 vyhlášky č. 79/1996 Z.z., poznámka sa zapíše do listu vlastníctva najmä na základe oznámenia pri príslušnej nehnuteľnosti textom: „Poznamenáva sa vyhlásenie konkurzu o výkon rozhodnutia predajom nehnuteľností“ alebo „Poznamenáva sa začatie konania o výkon rozhodnutia predajom nehnuteľností“ alebo „Poznamenáva sa začatie vyvlastňovacieho konania“ alebo „Poznamenáva sa uznesenie súdu o predbežnom opatrení“ alebo „Poznamenáva sa upovedomenie o začatí exekúcie predajom nehnuteľností“.

Podľa § 43 ods. 2 vyhlášky č. 79/1996 Z.z. poznámky podľa odseku 1 sa zapíšu do časti B listu vlastníctva.

Podľa § 44 ods. 1 vyhlášky č. 79/1996 Z.z. na zápis poznámky, ktorá obmedzuje vlastníka nakladať s nehnuteľnosťou, sú spôsobilé uznesenia súdu o predbežnom opatrení, ktorými sa zakazuje nakladať s nehnuteľnosťou, uznesenia súdu o vyhlásení konkurzu, exekučný príkaz na vykonanie exekúcie predajom nehnuteľností, rozhodnutie o zabezpečení daňového nedoplatku zriadením záložného práva, rozhodnutie o začatí daňového exekučného konania, daňový exekučný príkaz,

colný exekučný príkaz alebo verejná listina alebo iná listina o práve k nehnuteľnosti, ktorá spochybňuje hodnovernosť údajov katastra o práve k nehnuteľnosti alebo iná verejná listina.

Podľa § 44 ods. 2 uvedenej vyhlášky na zápis poznámky, ktorá informuje o nehnuteľnosti alebo o vlastníkovi, sú spôsobilé upovedomenie o začatí exekúcie predajom nehnuteľností, oznámenie o začatí daňového exekučného konania alebo colného exekučného konania, uznesenie o nariadení výkonu rozhodnutia predajom nehnuteľností alebo začatie vyvlastňovacieho konania alebo iná verejná listina.

V administratívnom spise správneho orgánu sa nachádzajú výpisy z LV č. X. pre kat. úz. N., a to jednak v stave pred realizáciou príslušného predbežného opatrenia vykonaného na základe uznesenia Krajského súdu v Nitre č. k. 8 Co 8/2007-222, ako i po realizácii príslušného predbežného opatrenia Správou katastra v Nitre. Ako vyplýva z výpisu z LV č. X. zo dňa 29.10.2007, nachádzajúceho sa v administratívnom spise, správne podľa Najvyššieho súdu SR postupovala správa katastra, keď do časti „B“ listu vlastníctva vpísala obmedzujúcu poznámku, a to v zmysle príslušného uznesenia Krajského súdu v Nitre č.k. 8 Co 8/2007-222 zo dňa 29.06.2007. V časti „A“ LV č. X. správne podľa názoru odvolacieho súdu správa katastra realizovala príslušný geometrický plán Ing. Š. K. č. X., ktorý geometrický plán predstavoval neoddeliteľnú súčasť uznesenia Krajského súdu v Nitre č.k. 8 Co 8/2007-222 zo dňa 29.06.2007, ktorú skutočnosť konštatuje vo výrokovvej časti i Krajský súd v Nitre v uvedenom rozhodnutí.

Podľa právneho názoru Najvyššieho súdu SR je za daného skutkového a právneho stavu rozhodujúcou skutočnosťou, že zápisom príslušného predbežného opatrenia nedošlo k zmene právnych vzťahov v katastri nehnuteľností a teda nebolo zasiahnuté do vlastníckeho práva obchodnej spoločnosti T. S. SR, a.s, so sídlom v Bratislave. V tomto smere dáva odvolací súd za pravdu Katastrálnemu úradu v Nitre, že zápisom príslušného geometrického plánu do časti „A“ na LV č. X. kat. úz. N. nedošlo k vzniku, zmene ani zániku práv k nehnuteľnostiam, a teda nebolo dotknuté vlastnícke právo zapísaného vlastníka. Žalobcovi v danom prípade totiž nič nebráni, aby mohol disponovať s ďalšími nehnuteľnosťami zapísanými na LV č. X., ktorých sa príslušné predbežné opatrenie Krajského súdu v Nitre nedotýka.

Podľa § 39 ods. 1 zákona č. 162/1995 Z.z. na základe oznámenia súdu alebo iného štátneho orgánu alebo na návrh iného oprávneného podľa osobitných predpisov správa katastra zapíše do katastra najmä poznámku o začatí konania o súdnom výkone rozhodnutia predajom nehnuteľností, o začatí exekúcie predajom nehnuteľností, o vyhlásení konkurzu proti vlastníkovi nehnuteľnosti, o začatí

vyvlastňovacieho konania a o predbežnom opatrení, ktorým sa zakazuje nakladať s nehnuteľnosťou.

Podľa § 39 ods. 3 katastrálneho zákona správa katastra zruší poznámku bez návrhu alebo na návrh toho, kto podal návrh na jej zápis, ak sa preukáže, že pominuli dôvody jej zápisu.

Ako vyplýva z uznesenia Krajského súdu v Nitre č.k. 8 Co 8/2007-222 zo dňa 29.06.2007 v rozsahu vydaného predbežného opatrenia je vedené konanie o určenie vlastníckeho práva, v ktorom Š. S. osvedčil danosť práva a bude predmetom ďalšieho konania vo veci samej, či skutočne je v ním požadovanom rozsahu vlastníkom sporných nehnuteľností a potom je dôvodné i vydanie predbežného opatrenia. Teda pokiaľ by došlo k takej právnej situácii, že by pominuli dôvody pre realizáciu zápisu príslušného predbežného opatrenia, tak nič by nebránilo príslušnej správe katastra, aby v zmysle § 39 ods. 3 katastrálneho zákona obnovila právny stav na LV č. X., ktorý existoval pred realizáciou príslušného predbežného opatrenia, a to i ex offio.

Podľa § 250i ods. 1 O.s.p. pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia. Súd môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúmanie napadnutého rozhodnutia.

Ako vyplýva z obsahu spisového materiálu Krajského súdu v Nitre, tak v preskúvaní konaní podľa piatej časti hlavy druhej O.s.p. príslušné dôkazy nevyhnutné na preskúmanie napadnutého rozhodnutia neboli vykonané, a takáto verifikácia dôkazov i podľa názoru odvolacieho súdu nebola nevyhnutnou a potrebnou, pretože ani samotný žalobca nežiadal doplniť dokazovanie a preto v danom prípade je potrebné v zmysle ustanovenia § 250i ods. 1 O.s.p. vychádzať zo skutkového stavu, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti je potom Najvyšší súd SR toho názoru, že Správa katastra v Nitre ako i žalovaný postupovali súladne so zákonom, keď dospeli k záveru, že vzhľadom na príslušný skutkový a právny stav nebolo možné vyhovieť návrhu žalobcu na opravu chýb v katastrálnom operáte v zmysle ustanovenia § 59 katastrálneho zákona.

Odvolací súd sa vzhľadom na uvedené skutočnosti s právnym názorom súdu prvého stupňa nestotožnil a postupujúc podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. a § 220 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p. rozsudok krajského súdu zmenil a žalobný návrh žalobcu zamietol.

Žalobca v odvolacom konaní úspech nemal a preto mu v zmysle ustanovenia § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s ustanovením § 224 ods. 1 O.s.p. nevzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania a nakoľko žalovanému správneho orgánu v konaní napriek úspechu vo veci trovy nevznikli, rozhodol potom o trovách konania odvolací súd tak, že účastníkom náhradu trov konania nepriznal.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

V Bratislave dňa 22. apríla 2010

JUDr. Elena Kováčová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Nikoleta Adamovičová